

Nicolas Bouclet, *Le droit de l'Union européenne face à la pollution atmosphérique d'origine industrielle. Quel bilan? Quelles perspectives?* (Prawo Unii Europejskiej w obliczu zanieczyszczenia powietrza ze źródeł przemysłowych. Jaki jest bilans? Jakie są perspektywy?) „Études et observations des risques” 2013, N° 2, s. 19–30.

Autor artykułu pochyla się nad transpozycją do prawa krajowego dyrektywy unijnych zabezpieczających przed zanieczyszczeniami powietrza spowodowanymi awariami przemysłowymi. Porusza on problematykę dyrektywy Seveso II 1996² (obecnie nieobowiązującej), która była niekompletna i niespójna z systemami prawnymi państw członkowskich Unii Europejskiej. Dowodem na to był art. 3 dyrektywy Seveso II w sprawie definicji podstawowych pojęć odnoszących się do zapobiegania poważnym sytuacjom ryzyka w zanieczyszczeniu środowiska.

Przykładowo, na gruncie tej dyrektywy pojęcie przedsiębiorstwa oznaczało cały obszar pod kontrolą zakładu, gdzie substancje niebezpieczne występują, co jest rozumiane odmiennie we francuskim porządku prawnym. Ponadto dyrektywa nie definiowała istotnego pojęcia kontroli u przedsiębiorcy ani sposobu jej przeprowadzania.

Dyrektywa Seveso II została transponowana do prawa francuskiego. Transpozycja została wykonana przez dekret ministerialny z dnia 10 maja 2000 r. Dopiero jednak na skutek katastrofy w zakładach AZF we Francji w dniu 21 września 2001 r. zaczęto rozważać prawidłowość regulacji transpozycyjnej. Ponadto przyjęto ustawę o zapobieganiu zagrożeniom naturalnym i technologicznym i naprawieniu szkód z dnia 30 lipca 2003 r. Autor podkreśla, że i ta ustawa nie jest wystarczająca w odniesieniu do monitoringu w obiektach narażonych na szczególnie zagrożenia. We Francji szwankuje także system kontroli emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

W dniu 4 lipca 2012 r. wydana została dyrektywa Seveso III³, która powinna, w ocenie autora, skłonić ustawodawcę do istotnych zmian w przepisach krajowych. Dyrektywa ta uwzględnia kwestie związane z udziałem społeczeństwa w podejmowaniu decyzji o lokalizacji przedsiębiorstw o wysokim ryzyku dla środowiska oraz dostępem do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska. Nacisk został w niej położony także na zagadnienia związane z kontrolą lokalizacji nowych zakładów oraz zmiany, które powinny zostać wprowadzone w istniejących zakładach i w ich otoczeniu.

Autor postuluje jednak konieczność dokonania prawidłowej transpozycji dyrektyw, tak aby uregulowany został system kontroli w przedsiębiorstwach, z których działaniem wiąże się ryzyko dla środowiska. System ten powinien obejmować zarówno program rutynowych kontroli w regularnych odstępach czasu, jak i kontroli

² Dyrektywa Rady 96/82/WE z dnia 9 XII 1996 r. w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi (Dyrektywa Seveso II) (Dz. Urz. WE L 10 z 14 I 1997 r., s. 1–68).

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 VII 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniającej, a następnie uchylającej dyrektywę Rady 96/82/WE (Dyrektywa Sevenso III) (Dz. Urz. UE L 197 z 24 VII 2012 r.), s. 1–37.

nieplanowanych. Dyrektywa Seveso III zobowiązuje państwa członkowskie do przygotowania planu kontroli obejmującego wszystkie zakłady na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym oraz do zapewnienia regularnego przeglądu tych zakładów. Na podstawie planów kontroli właściwe organy winny sporządzać programy rutynowych kontroli wszystkich przedsiębiorstw z uwzględnieniem częstotliwości wizyt dla różnych ich rodzajów.

Lucyna Staniszevska